

Final del Sínode: La família no és el problema, és la solució

Després de tres setmanes de treball, la XIV assemblea ordinària del Sínode dels Bisbes ha lliurat al Papa la "Relació final", on recull les seves conclusions. S'aprecia un enfocament decidit a subratllar sobretot el valor de la família i no centrar-se només en problemes particulars. Però problemes n'hi ha, i el Sínode fa propostes per prevenir-los i posar-hi remei.

27/10/2015

La *Relatio finalis* [1] va ser sotmesa a votació paràgraf a paràgraf. Es va aprovar sencera, a diferència de la del Sínode extraordinari del 2014, en què tres punts no van obtenir la majoria requerida (dos terços).

Pel que fa al contingut, recull les observacions fetes pels cercles menors (grups de treball) al document de treball. Recorre força a la Bíblia per descobrir la pedagogia divina amb què es revela el sentit del matrimoni en la família. Té un to més positiu i es refereix diverses vegades al bon exemple de tantes llars unides. Dedicava un paràgraf a l'espiritualitat familiar i a les pràctiques que la sostenen.

També inclou nombroses referències al magisteri, especialment als

ensenyaments del Papa Francesc i l'exhortació Familiaris Consortio, de Joan Pau II. I coincideix en bona part amb les conclusions del Sínode de l'any passat.

Grans temes del Sínode

La Relació final és més aviat llarga i tracta molts assumptes, no només el dels divorciats casats de nou i el seu accés a la comunió, pràcticament l'únic pel qual s'han interessat gran part dels mitjans.

Especialment s'atura en la preparació al matrimoni i l'acompanyament durant els primers anys. Exposa en un capítol la doctrina de l'Església, procurant fer servir un llenguatge encoratjador i comprensible per a la gent d'avui, com demanaven els cercles menors. Descriu el context social i religiós contemporani amb cura per reconèixer la diversitat de situacions en el món (una altra demanda dels

pares sinodals). Parla dels fills, els avis, els joves, les dones, els homes, els migrants i refugiats...

Sobre divorciats, cfr. Joan Pau II

I també, és clar, dels divorciats. Primer esmenta als qui no han tornat a casar-se: "El testimoni d'aquells que, fins i tot en condicions difícils, no emprenen una nova unió, romanent fidels al vincle sacramental, mereix l'estima i el suport per part de l'Església" (n. 83). Dels altres en tracta en els tres paràgrafs següents, que són els que menys vots favorables van rebre. Diu que els casats pel civil després d'un divorci "han de ser integrats en les comunitats cristianes de les diverses maneres possibles, evitant tota ocasió d'escàndol" (n. 84). Aquesta integració és necessària perquè aquests fidels pertanyen a l'Església, i ho és més "per a l'atenció i l'educació cristiana dels seus fills, que han de

ser considerats els més importants". Per tant, "cal discernir quines de les diverses formes d'exclusió actualment practicades en els àmbits litúrgic, pastoral, educatiu i institucional poden ser superades".

Per decidir-ho, el document remet als criteris assenyalats en la Familiaris consortio, n. 84, on Joan Pau II distingia situacions que no poden ser valorades de la mateixa manera: els qui sense culpa pròpia i després d'intentar salvar el matrimoni, han estat abandonats; els qui han contret una nova unió pel bé dels fills i estan subjectivament convençuts que l'anterior no era vàlida. Per això, la Relació final recomana un tractament cas per cas: "Tot sostenint una norma general, cal reconèixer que la responsabilitat per determinades accions o decisions no és la mateixa en tots els casos. El discerniment pastoral, també tenint en compte la consciència rectament

formada de les persones, s'ha de fer càrrec d'aquestes situacions"(n. 85).

Sense solució general

Amb aquest examen, i l'ajuda del sacerdot, es podrà arribar a un "judici correcte sobre allò que obstaculitza la possibilitat d'una participació més plena en la vida de l'Església i sobre els passos que poden afavorir-la i fer-la créixer" (n. 86). A continuació, el document fa referència a la Familiaris consortio, n. 34, on Joan Pau II deia que hi ha una "llei de la gradualitat", per la qual les persones van adaptant, a poc a poc, la seva conducta a les exigències morals, però no existeix una "gradualitat de la llei", perquè els preceptes de Déu no tenen versions rebaixades. Per tant, assenyala la Relació, "aquest discerniment no podrà mai prescindir de les exigències de veritat i caritat de l'Evangelí" (ibid.).

Així doncs, els pares sinodals insisteixen en l'atenció personal als fidels divorciats i casats altra vegada, sense donar una solució general quant a la participació en els sagraments i en els diferents serveis eclesials. Subratlla la necessitat d'integrar-los més i no esmenta l'accés a la confessió i a la comunió eucarística, aspecte en què s'havia centrat la discussió des de molt abans del Sínode.

Aquest tema és el de dos dels paràgrafs no aprovats en les conclusions del Sínode del 2014. L'altre tractava de les persones homosexuals. La Relació final d'aquest any repeteix a la lletra gairebé tot el que es va proposar l'any passat: cal acollir els homosexuals (en la versió d'aquest any, a totes les persones, independentment de la seva tendència sexual) amb respecte i evitar tota discriminació injusta; no

hi ha cap fonament per a equiparar les unions homosexuals amb el matrimoni.

La família sosté el món

La resta de la Relació presenta un panorama de la família i de l'acció pastoral en favor d'ella, on primer destaca el positiu. Per als pares sinodals, sens dubte la família té problemes, però ella mateixa no és un problema, sinó la solució. No es redueix tampoc a objecte de la missió de l'Església: és a més protagonista de la missió.

"Tot i els signes de crisi en la institució familiar (...), el desig de família segueix viu en les joves generacions" (n. 2). "No hem d'oblidar la realitat viscuda: la solidesa dels vincles familiars segueix mantenint en vida al món, a tot arreu" (n. 5).

El document dóna les gràcies reiterades vegades a les famílies cristianes que viuen la seva vocació, enmig de les dificultats exteriors i malgrat les pròpies i inevitables deficiències, i ret homenatge especial a aquelles que tenen més fills.

"La presència de les famílies nombroses en l'Església és una benedicció per a la comunitat cristiana i per a la societat, perquè l'obertura a la vida és exigència intrínseca de l'amor conjugal" (n. 62). Un altre elogi especial reben les famílies que tenen cura de fills discapacitats (n. 21).

El matrimoni és una vocació

El bon exemple d'aquestes famílies és cabdal per als joves (cfr. N. 29), i un dels elements principals de la preparació al matrimoni, tema molt destacat en la Relació final. Cal una preparació acurada perquè "el matrimoni cristià no pot reduir-se a

una tradició cultural o una simple convenció jurídica: és una veritable crida de Déu que exigeix atent discerniment, oració constant i maduració adequada" (n. 57).

Per a la preparació, els pares sinodals insisteixen en seguir les indicacions de Joan Pau II en *Familiaris consortio*, n. 66, on es traça un camí format per a una preparació remota, una altra propera i una altra immediata.

La preparació remota coincideix en bona part amb la formació humana i cristiana dels fills des de la infantesa, perquè arribin a la maduresa afectiva. La tasca competeix en primer lloc als pares, però també a l'Església, no només a l'escola.

"Aquesta formació procurarà fer apreciar la virtut de la castedat, entesa com a integració dels afectes, que afavoreix el do de si" (n. 31). Un important obstacle, que el Sínode

denúncia, és que sovint, la sexualitat es presenta "desvinculada d'un projecte d'amor autèntic" (n. 58). A propòsit d'això, el document assenyala que "en alguns països vénen encara imposats per l'autoritat pública projectes educatius que inclouen continguts contraris a la visió humana i cristiana: referent a això afirmem amb decisió la llibertat de l'Església per ensenyar la seva doctrina i el dret a l'objecció de consciència per part dels educadors" (ibid.). També subratlla "el dret dels pares a escollir lliurement el tipus d'educació que donar als seus fills" (n. 66).

Pel que fa a la preparació pròxima i immediata, els pares sinodals demanen que "es millori la catequesi prematrimonial -de vegades pobra de continguts-, que és part integral de la pastoral ordinària" (n. 57). Una idea concreta és que "en els cursos de preparació al matrimoni col·laborin

també parelles casades que puguin acompanyar els nuvis abans del casament i en els primers anys de vida matrimonial" (n. 58).

Després del casament no s'ha d'interrompre l'acompanyament pastoral a càrrec de "parelles experimentades", possiblement "amb el concurs d'associacions, moviments eclesials i noves comunitats" (n. 60).

Un aspecte important d'aquest ajut és "encoratjar els esposos a una disposició fonamental a acollir el gran do dels fills" (ibid.).

Treballar en la societat civil

Així com el document parteix de la força i el valor propis de la família i en subratlla el positiu, en abordar els problemes emprà un enfocament que podria resumir-se en aquests termes: realisme, misericòrdia, conversió. "La parella i la vida matrimonial no són realitats abstractes; són imperfectes i

vulnerables"(n. 4). La resposta a les deficiències és la misericòrdia: "En la perspectiva de la pedagogia divina, l'Església es dirigeix amb amor als qui participen de la seva vida de manera imperfecta: demana amb ells la gràcia de la conversió, els encoratja a fer el bé "(n. 53). Doncs "no es tracta només de presentar una normativa, sinó d'anunciar la gràcia que dóna la capacitat de viure els béns de la família" (n. 56).

Cal a més treballar per la família en la societat civil, com assenyala el document al final (n. 92). Cal "encoratjar i donar suport als laics que es comprometen, com a cristians, en l'àmbit cultural i sociopolític". "Per als cristians que actuen en política, l'afany per la vida i la família ha de tenir la prioritat". "Les associacions familiars (...) tenen entre les seves principals comeses promoure i defensar la vida i la família, la llibertat d'ensenyament i

la llibertat religiosa, l'harmonització entre el temps de treball i el temps per a la família; la defensa de les dones en el treball; la tutela de l'objecció de consciència".

La Relació ha estat lliurada al Papa, que decidirà com utilitzar-la. Pot prendre agafar-se a ella per elaborar una exhortació apostòlica, com han fet els seus predecessors i ell mateix després de tots els sínodes excepte els dos primers. Així li ho demanen els pares sinodals.

[1] Relatio finalis: Nom tècnic del text final aprovat pels 265 pares sinodals presents a l'assemblea en el moment de la votació (eren 270). Es tracta d'un document de 94 punts, votats un per un, i aprovats individualment aconseguint almenys dos terços dels vots a favor, és a dir, almenys 177

"placet". Però convé recordar que aquest document no té caràcter magisterial o doctrinal de moment, ja que el treball del sínode és consultiu, la seva tasca és reflexionar i fer propostes al Papa. (5 claves del documento final del sínode, www.iglesiaendirecto.com)

Aceprensa

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-es/article/final-del-sinode-la-familia-no-es-el-problema-es-la-solucio/> (03/07/2025)